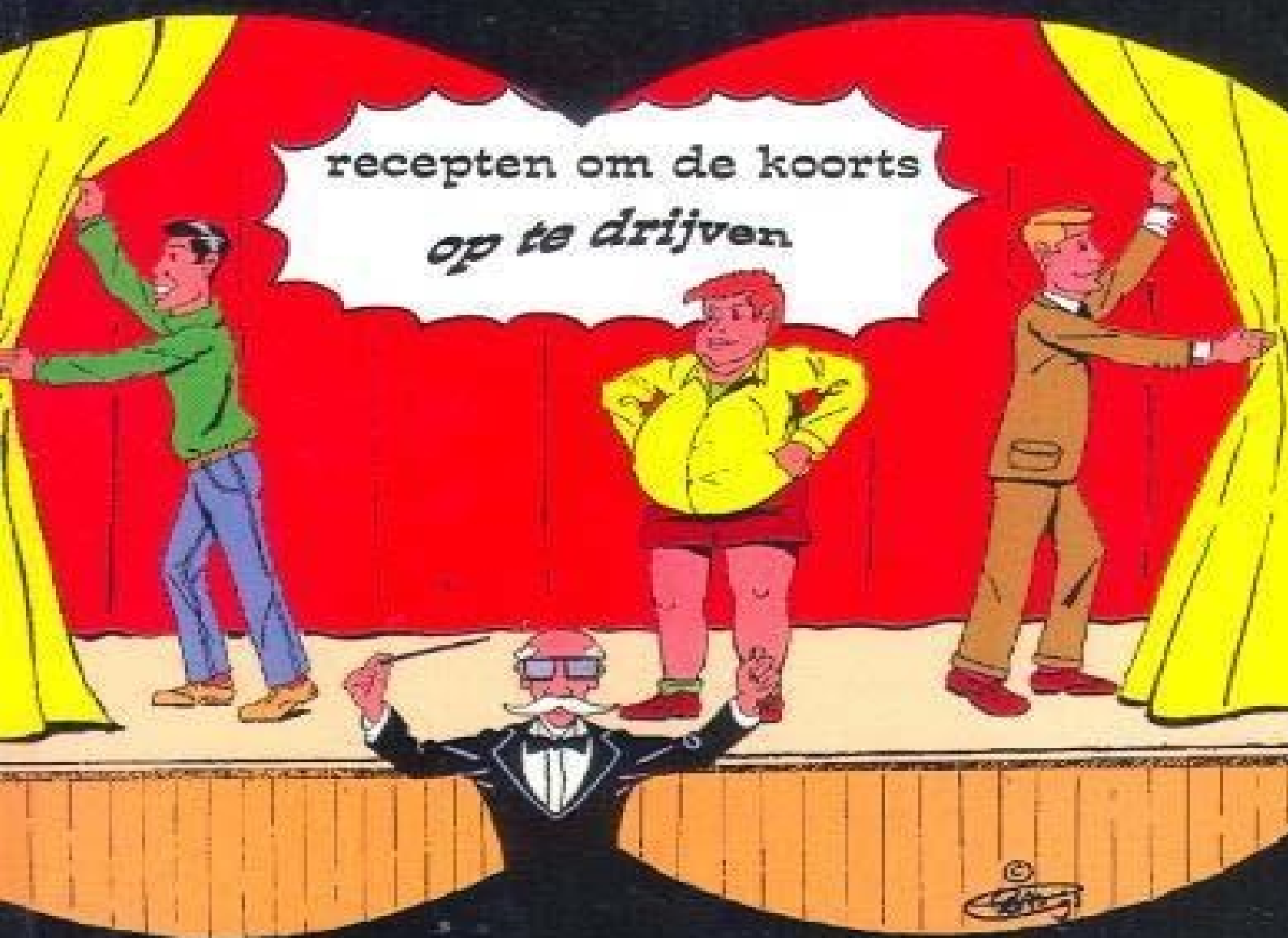

Het Bob Ever's Virus

recepten om de koorts
op te drijven

JOHN BERINGEN

Het Bob Evers Virus

MEMORABILIA

M1 De Ooievaarpockets van Bert Bakker

M2 Het verschijnsel Bob Evers

M3 Het Bob Evers virus

M4 Duimzuigerij van een ervaren kristallenbolschouwer (*onder
voorbehoud*)

Cartoons omslag en boek: Bonne Pander; foto's: archief John Beringen.

John Beringen

Het Bob Evers Virus

Een receptenboek om de koorts op te voeren

Warung Bambu T.Z. Breda

© 1994, Warung Bambu, Breda. *Het Bob Evers Virus*, geschreven door John Beringen; cartoons Bonne Pander. isbn 90-5585-002-0 nugi 952

Ter nagedachtenis aan mijn broer W.J.B. 5-4-1943 - 29-9-1991 Bob Eversliefhebber van het eerste uur.

HET BOB EVERS VIRUS

[Het Bob Evers Virus: bij wijze van inleiding](#)9

I

[Het Virus](#)

[Besmetting, incubatie en eerste symptomen 13 Het manifeste virus en de eerste letterkuur 23 De diagnose verscherpt zich; een remedie krijgt vorm 47 De Russische aanpak: samizdat 51](#)

II

Lang zal ie leven

[Het jubileum 67](#)

['Alsjeblieft... veel plezier ermee' 85 Tina Bodewess: Gelukkig gisteren 105](#)

III

Bob Evers Caleidoscopp

[De Brede Bob Evers Enquête 113 Aanvullingen op Het Verschijnsel Bob Evers 125](#) Overzichtslijst werken van WvdH

Geldsmijterij

CRM

Verschillende petten Invalshoek

Modernisering

'Kritiekloos'

Errata

WvdH en Amerika

J.L.H.M.K. Prins (zeg maar 'Jan') Familisituatie

Varia 147

Fouten

Encyclopedia Brit(t)an(n)ica Ramen en vensterbanken De plunjezak van JACKIE BRASS Een bekend schetst WvdH Hoe oud zijn ze?

Verwachtingen van WvdH als schrijver Willy's andere series

Tot slot 167

Bijlagen: diverse nuttigheden *De Bob Everssen op nummer 170*

De Bob Everssen alfabetisch 172

Het Bob Evers Virus: bij wijze van inleiding

Het Bob Evers Virus bestaat uit drie delen.

In het eerste deel bespreek ik het sluipende Syndroom van Bob Evers, met welk virus ik circa 20 jaar geleden besmet ben geraakt en welk syndroom zich na een incubatietijd van ongeveer dezelfde duur reeds in twee koortsachtige boeken heeft gemanifesteerd - en het eind is nog niet in zicht. Tijdens mijn zoektocht die resulteerde in *Het Verschijnsel Bob Evers* ben ik veel tegengekomen dat voor andere geïnteresseerden beslist van belang is en waarvan ik nu en waarvan ik nu verslag doe.

Het tweede deel van *Het Virus* is gewijd aan de 50ste verjaardag van Bob Evers. Het puikje van de Bob Eversaanhang heeft op 2 oktober 1993 zijn verjaardag op gepaste wijze gevierd in de ruimten van Uitgeverij De Eekhoorn. De verjaardagsoraties zijn in dit boek opgenomen, evenals een verslag van de festiviteiten. In dit deel vindt u tevens de weergave van een gesprek dat Ralph en Hans vlak voor zijn dood met Willy van der Heide gevoerd hebben en een voorpublicatie uit de memoires van Tina Bodewess, de zuster van Willy van der Heide. Echt voor de fijnproevers.

In het derde deel behandel ik een groot aantal aspecten van de Bob Eversserie en de schrijver Willy van der Heide. Het betreft aspecten die nog niet bekend waren ten tijde van het verschijnen van *Het Verschijnsel*, aanvullingen, reacties en kritiek van lezers, nieuwe vondsten en anderszins. Bovendien begint dit deel met de uitslag van de eerste Bob Eversenquête.

In het aanhangsel vindt u enkele handige adressen en twee rangschikkingen van de titels uit de Bob Eversserie die het nazoeken vergemakkelijken.

In de hoop u van dienst geweest te zijn,

John Beringen

*PS: Wat ik niet ongezegd kan laten: De gevleugelde uitdrukking 'Het Bob Evers Virus' is door mij bedacht op zondag 20 december 1992 en direct in de openbaarheid gebracht als de titel voor het vervolg op *Het verschijnsel Bob Evers*. Zie de samizdat-editie van *Het Verschijnsel*. Vanaf dat moment duikt deze titel echter met enige regelmaat op in artikelen en publicaties van journalisten die zich geheel ten onrechte deze vondst toeëigenen. Dit moest echt vermeld worden.*

Het Virus Besmetting, incubatie en eerste symptomen

Rond mijn 13e jaar ben ik begonnen met het lezen van Bob Evers, maar ik had uitsluitend belangstelling voor de verhalen zelf. Mijn interesse voor de geestelijke vader van alle amusante 'stampij' zou pas veel later gewekt worden.

Het eerste wat me op W.v.d.H. attendeerde, dateert van zaterdag 28 september 1974. Op die bewuste avond hoorde ik toevallig een radioprogramma van de VARA 'De jaren '50... en verder?'

Deze uitzending was gewijd aan de Bob Eversboeken. Willy van der Heide liet zich interviewen door Pamela Koevoets. Gelukkig had ik een cassetterecorder scherp staan, zodat ik het programma kon opnemen. Tot mijn grote opwindning hoorde ik Willy van der Heide verklaren dat hij zojuist de laatste hand had gelegd aan twee Bob Eversboeken, te weten *Bob Evers belegert fort B* en *Arie Roos als ruilmatroos*.

Uiteraard stak ik de week daarop mijn licht op bij enkele boekhandelaren, De reacties op mijn vraag naar de nieuwe boeken waren

verbluffend; het hoogst verbaasde commentaar van de Hoge Heren Boekverkopers luidde, krachtig samengevat, namelijk onomwonden: 'Daar weten wij niets van.'

Later bleek dat geen enkele boekhandel er op dat moment iets van *kon* weten. Sterker nog, het zou nog enige jaren duren voordat deze twee delen in de winkel te koop zouden zijn. Er was met deze twee titels nogal wat aan de hand. Zoals uiteengezet in *Het verschijnsel Bob Evers* had Willy van der Heide ruzie gekregen met De Eekhoorn. Deze ruzie had hem tenslotte verleid tot de woorden dat hij 'geen letter meer zou schrijven' voor De Eekhoorn. Een uiterst drastisch standpunt overigens, want de wrevel van Van der Heide had uitsluitend te maken met de afkoopsom voor de op dat moment verschenen 32 delen. Hij had dus de mogelijkheid kunnen overwegen om voor nieuwe delen een andere afspraak te maken. Maar zelfs dit bleek niet meer bespreekbaar voor hem. Onwillekeurig herkennen we hier iets van de koppigheid van Jan Prins in.

Vanaf dat moment verschenen er geen nieuwe Eekhoornevers meer. Toch was het niet het einde van Bob Evers, wel dat van de combinatie Bob Evers/Eekhoorn (dit ondanks de glasheldere bepaling in het contract tussen Van der Heide en Stenvert - later De Eekhoorn - opgemaakt op 19 mei 1949, zie *Het verschijnsel*, blz. 14).

December 1974 kreeg De Eekhoorn de eerste signalen die erop duiden dat Bob Evers waarschijnlijk niet dood was, maar vermoedelijk alleen schijndood. Een aanbiedingsfolder van nieuwe boeken van een andere uitgeverij vermeldde twee nieuwe titels. De Eekhoorn ondernam direct juridische stappen en heeft het verschijnen van de delen 34 en 35 toen nog weten te voorkomen.

Drie jaar later, in december 1977, werd De Eekhoorn geconfronteerd met nieuwe verwickelingen rond de delen 34 en 35. 'Er zijn rare dingen aan de hand,' liet de zegsman van de uitgeverij weten. Met die formulering 'rare dingen' doelde hij op het volgende.

Dankzij de juridische stappen die De Eekhoorn eind 1974 had gezet, was geen enkele drukkerij in Nederland bereid zijn vingers te branden aan de twee Eversboeken, waarover al zoveel te doen was geweest. De twee delen rolden desondanks toch van de persen, maar niet van de persen van een drukkerij in Nederland - ze werden gedrukt in het voormalige *OostDuitsland*, toen nog de DDR.

In 1978 waren de minderwaardige kwaliteit van het papier en een aantal klungelige taalfouten mij al opgevallen. De hier beschreven wordingsgeschiedenis was toen vanzelfsprekend alleen in zeer kleine kring bekend. Uiteraard maakte het verschijnen van de delen 34 en 35 de nodige commotie los, zo riepen verraste liefhebbers hardop uit: 'Hoe is het mogelijk!'

In dit verband wil ik een historisch feit aanstippen dat te maken heeft met het (vermoedelijk) allerlaatste contact tussen De Eekhoorn en Willy van der Heide: De Eekhoorn heeft een telefoonmemo bewaard, gedateerd 21 februari 1978:

21 februari 1978

Willy van der Heide beëindigt
abrupt het gesprek met
de kreet
OP DE BARRICADEN!!!!

Gezien de datum moet dit

telefoongesprek over de delen 34 en 35 gegaan zijn.

Gedurende al die kostbare jaren was mijn belangstelling voor Willy van der Heide nog steeds niet zo sterk dat ik enige inspanning deed de man - al was het maar voor één keer - te ontmoeten en met hem te spreken. Begin 1975, niet lang na de gememoreerde radio uitzending, was het idee voor *Het verschijnsel Bob Evers* al geboren. Ik dacht echter dat Willy van der Heide niet gecharmeerd zou zijn van mijn plan en liet het (voorlopig) varen.

Pas in de zomer van 1985 (Willy van der Heide was enige maanden eerder overleden) nam ik naar aanleiding van een krante-artikel contact op met uitgeverij De Eekhoorn met de vraag of zij wellicht enige achtergrondinformatie voor mij hadden. Het werd een buitengewoon leuk gesprek en enkele dagen later viel er een flinke lading kopieën in mijn brievenbus.

De papieren leerden mij dat Willy van der Heide, behalve de Bob Eversserie nog andere boeken geschreven had. Inmiddels had ik zijn *Toen ik een nieuw leven ging beginnen* en *De smokkelvaart van de MAIA* al bemachtigd en geconstateerd dat hierin veel voorvallen de revue passeerden die in Bob Evers terug te vinden waren. Ik vermoedde dat dit ook het geval zou zijn met de boeken die hij onder het pseudoniem Willem W. Waterman had geschreven. Zo kon het gebeuren dat er zich een geheel nieuw probleem aandiende: mocht ik ooit besluiten aan *Het verschijnsel* te beginnen, dan was het wel voorwaarde dat ik deze romans te pakken kreeg of minimaal wist waarover ze gingen.

En daarmee begon een lange zoektocht naar een viertal boeken die vrijwel niemand kende en die onvindbaar leken.

In het voorjaar van 1987 snuffelde ik in de kaartenbak van de Openbare Bibliotheek te Utrecht en zag dat zij in het archief *De erfenis van een zonderling* hadden, een boek van de hand van Willem W. Waterman. Op het moment dat ik het inkeek, constateerde ik tot mijn niet geringe verbazing dat het thema grote gelijkens vertoonde met de Bob Eversboeken gewijd aan de briefjesjacht. Vanaf dat ogenblik was ik uiteraard een flink stuk nieuwsgieriger geworden naar zijn drie andere romans. *Amerika filmt* vond ik vrij snel daarna. Uitgerekend op de 3e juni (let op de datum) van hetzelfde jaar trof ik dit aan bij antiquariaat Aleph op de vismarkt te Utrecht, op een steenworp

afstand van de bibliotheek.

~~Daarna begon de vermoeiende maar vooral chaotische zoektocht naar de overige twee boeken. Ik was vastbesloten om ze - hoe dan ook - te vinden. Nu had ik mezelf nooit wijs gemaakt dat dit eenvoudig zou zijn; tenslotte betroffen het boeken die hoogstwaarschijnlijk slechts in een kleine oplage waren vervaardigd.~~

Ik zocht zoals iedereen dat zou doen: middels zoeklijsten van antiquariaten, advertenties in kranten en tijdschriften en een oproep via teletekst. Resultaat van dit alles: nul komma nul. Inmiddels had ik een brief geschreven aan de KRO met het verzoek om een oproep te mogen plaatsen in hun drukbeluisterde programma 'KRO's niemandsland' dat toen nog in de zaterdagavond werd uitgezonden. Inmiddels was het augustus 1988.

In november van datzelfde jaar werd ik geconfronteerd met een alleraardigst voorval. Op een avond kreeg ik een telefoontje van een mij totaal onbekende (jonge)man, genaamd Ton Kleppe. Hij vertelde mij dat hij samen met zijn broer Hans in Amersfoort bij uitgeverij De Eekhoorn was geweest om er een boekje over Willy van der Heide aan te bieden. Bij die gelegenheid was er gesproken over andere Willy van der Heide kenners en binnen deze context was mijn naam genoemd als zijnde 'waarschijnlijk de grootste Willy van der Heide-kenner van Nederland'. De concrete vraag van Ton was of hij mij een keer samen met Hans mocht bezoeken om ook mij een boekje aan te bieden. Aangezien zij van zins waren om een tweede boekje uit te brengen, waren zij tevens bijzonder geïnteresseerd in ander materiaal. Ik liet weten dat ik veel publicaties bezat over Willy van der Heide, wellicht zat hier iets tussen wat zij nog niet kenden.

Het spreekt vanzelf dat ik deze gang van zaken ten eerste op prijs stelde en gaf aan dat ze van harte welkom waren.

Het bleek alras dat de gebroeders Kleppe ongelooflijk veel materiaal bezaten; gelukkig kon ik hen toch nog wat 'nieuwe' kopij aan de hand doen.

Het boek, waarvan ik tot mijn vreugde een exemplaar in ontvangst mocht nemen, was een bundel vol uiteenlopende publicaties van en over Willy van der Heide plus (natuurlijk) de Bob Eversserie. Het is zeer goed mogelijk dat ik op dat moment de allereerste onbewuste prikkel kreeg die daadwerkelijk zou leiden tot de ontwikkeling van *Het verschijnsel* (een project dat al sinds 1975 door mijn hoofd spookte). Zoals gezegd had men mij bij De Eekhoorn aangemerkt als 'waarschijnlijk de grootste Willy van der Heide kenner van Nederland'. De hoeveelheid informatie echter, die in het boek van Hans en Ton was verwerkt, was dusdanig groot dat deze typering niet geheel juist was. Niet dat ik nou onvoorwaardelijk die titel wilde dragen, maar toch.... probeer 't maar eens een beetje waar te maken!

Voor de zuiverheid van de discussie moet ik hier duidelijk stellen dat er tussen de Gebroeders Kleppe en mij nooit sprake is geweest van enige vorm van wedijver en dat zal ook nooit het geval zijn. We hebben regelmatig contact en wisselen over en weer nieuwtjes uit. Wat *wel* als een paal boven water staat, is dat de ontmoeting met Hans en Ton Kleppe mij deed beseffen dat er nog anderen waren die net zo geraakt waren (en zijn) door Willy van der Heide en Bob Evers als ik. En dat was de extra zuurstof die mijn al jarenlang smeulende plan nodig had om de vorm van een allesverzengende vuurzee aan te nemen; voor de in 1974 opgelopen, latente virale infectie bestond plotseling het optimale milieu.

Twee duidelijke manco's konden echter niet weggepoetst worden: *Een woestijn raakt zoek* en *De geheimzinnige schat*. Helaas bezaten Hans en Ton deze boeken evenmin. Zelfs de oproep via de KRO die ik in december 1988 mocht plaatsen, leverde niets op. Tja, wat doet men in zo'n geval? Antwoord: verstand op nul, blik op oneindig, dikke winterjas aan en onverdroten verder zoeken.

In maart 1989 kreeg ik een telefoontje van Ton waarin hij - op een

wat geheimzinnige toon - liet weten dat hij en Hans 'met iets bezig waren'. Het spreekt vanzelf dat ik op dat moment direct razend nieuwsgierig werd. Mijn reacties was dat ik in spanning afwachtte op de dingen die zouden komen. Kijk, vragen wat dat 'iets' was had natuurlijk totaal geen zin. Op de eerste plaats zou Ton zich daar toch niet over uitgelaten hebben en op de tweede plaats zou zoiets in zekere zin onbeleefd zijn geweest. De manier waarop Ton mij dit vertelde, maakte duidelijk dat hij een verrassing in petto had. En het 'verrassingseffect' dient men, als mensen onder elkaar, in ere te houden, nietwaar?

Ik hoefde gelukkig niet lang te wachten; ruim van tevoren ontving ik een uitnodiging voor een bijeenkomst van Bob Evers liefhebbers en kenners ten huize van uitgeverij De Eekhoorn. De 'fatale' dag was een vrijdagmiddag in mei.

De lezer zal wel aanvoelen hoe die middag ongeveer verlopen is. Gespreksonderwerpen: uitsluitend Willy van der Heide en Bob Evers. Dat kan ook moeilijk anders wanneer men de gastenlijst in ogenschouw neemt. Om er enkele aan de anonimiteit te ontrukken: Peter de Zwaan, Geerten Meijnsing Paul (de zoon van Willy van der Heide), Bas Parson (voor de meesten een volkomen onbekende, doch in de kringen der Bob Evers liefhebbers een vermaard verzamelaar/kenner van genoemde serie) en de zuster van Willy van der Heide, die zich bedient van het pseudoniem Tina Bodewess. Tijdens dit informele minicongres overhandigden Hans en Ton de aanwezigen hun tweede boek. Het zal duidelijk zijn dat door deze gelegenheid Het verschijnsel Bob Evers weer in mijn onmetelijk diepe onderbewuste begon te bruisen en kolken. Het enige wat mij nog tegenhield, was feit dat ik die twee boeken maar niet kon vinden.

Een maand of wat later kreeg ik echter een zoete inval, die velen indertijd (min of meer verbluft) tot opmerkingen verlokte in de trant van: 'Om *zoiets* te verzinnen, moet je inderdaad John Beringen heten.'

De beantwoording van de vraag of mijn idee inderdaad zo extravagant was, laat ik met liefde en verdorpen zonder rancunes over aan de lezer. Wel wil ik in deze context opmerken dat ol (in dit soort gevallen) vasthoudt aan de regel dat als je een bepaald doel voor ogen hebt, je bij de verwezenlijking ervan onherroepelijk geconfronteerd zult worden met tegenslagen. Als je je echter niet laat ontmoedigen, zal je op den duur merken dat je vindingrijk wordt en *eens* komt waar je komen wilt - en zo is het goed. Met deze gedachte in het achterhoofd dacht ik op een gegeven moment opeens: 'Als deze boeken kennelijk niet meer in Nederland te vinden zijn, zal ik mijn grenzen moeten verleggen.'

En zo kon het gebeuren dat ik bij de ambassades van Canada, Australië en Nieuw-Zeeland lijsten aanvraag van Nederlandse verenigingen aldaar. Deze verenigingen organiseren tal van activiteiten met als doel onder de Nederlanders, woonachtig in den vreemde, de Nederlandse tradities in ere te houden en mogelijk heimwee naar Holland te koesteren. Ik wist dat er men op een aantal plaatsten een bibliotheekje had, rijkelijk voorzien van Nederlandstalige boeken.

Uit iedere lijst selecteerde ik een tiental adressen en verzond een standaardbrief met het verzoek mijn oproep in het verenigingsblad te plaatsen. Verreweg de meeste bladen en blaadjes deden dit daadwerkelijk. De reden waarom ik succes verwachtte van deze actie, was de wetenschap dat er kort na de Tweede Wereldoorlog vele Nederlanders geëmigreerd waren met medeneming van Nederlands boeken. Mogelijk had iemand ook de twee door mij gezochte titels aan die verre reis blootgesteld. Het gewenste resultaat bleef echter uit. Wel ontving ik talloze reacties in de vorm van kranteknipsels en verenigingsbladen, waarin mijn schrijven onverkort was weergegeven.

Een bijzonder leuke reactie kreeg ik van een man uit Nieuw-Zeeland die stevig op zoek was geweest voor me, maar behalve *Amerika*

filmt, niets had kunnen vinden. Voorts verstreekte hij me een aantal adressen van Nederlandse verenigingen in Zuid-Afrika en de USA en sprak de hoop uit dat ik 'ergens in de wereld' de boeken te pakken zou krijgen.

Allemaal leuk en aardig natuurlijk, maar voorlopig had ik nog steeds de twee gezochte boeken niet.

Het manifeste virus en de eerste letterkuur

In februari 1990 hakte ik de Watermanse knoop definitief door. Dat ik nog steeds niet in het bezit was van *Een woestijn raakt zoek* en *De geheimzinnige schat* degradeerde ik van het ene op het andere tot een ondergeschikt probleem. Mijn boek zou er komen, of ik de twee romannetjes nu zou vinden of niet.

Dat klinkt uiteraard nogal radicaal, maar er waren factoren in het spel die mij tot deze abrupte beslissing noopten. In de eerste plaats - vind ik - horen sommige plannen geen plannen te *blijven*; een moet het er toch eens van komen. Daarbij kwam dat al mijn andere activiteiten overschaduwde dreigden te worden door iets wat zo langzamerhand verdacht veel op een obsederende hersenschim begon te lijken. Voorts had ik het vage gevoel dat ik vroeg of laat de twee boeken uiteindelijk toch zou vinden. Mocht het zo zijn dat dit zich pas zou voordoen na voltooiing van het manuscript, zo redeneerde ik, dan zou ik desnoods een supplement schrijven, waarin ik dan onder andere de materie zou behandelen die nu is verwerkt in het hoofdstuk 'De wortels van diverse Bob Evers verhalen.'

Het allereerste wat mij te doen stond, was het opzetten van een glashelder personen- en zakenregister dat als uitgangspunt kon dienen voor mijn verdere werkzaamheden. Ik moest immers direct kunnen beschikken over de nodige gegevens uit de serie, zonder voortdurend geïrriteerd in de losse delen te moeten bladeren, zoekend naar de gewenste informatie over bepaalde personen en/of zaken. Het was een vrij intensief karwei. In eerste instantie was het register uitsluitend bedoeld als hulpmiddel voor mijzelf; later besloot ik echter het aan het manuscript toe te voegen, zodat ook anderen er hun voordeel mee zouden kunnen doen.

Daarna kwam het mooie, creatieve gedeelte: uit weinig gegevens veel informatie distilleren, wat neerkwam op ijverig lezen van publicaties over Willy van der Heide, het aanschrijven van bepaalde personen, de boer op gaan én foto's maken. Enkele van deze activiteiten zijn de moeite waard om even langs te lopen.

Is there method in the madness?

Uitgeverij De Eekhoorn was uiteraard de eerst aangewezen instantie voor historische achtergrondinformatie over de Bob Eversserie. In juli 1990 ontving ik een schrijven waarin onder andere de datum werd genoemd waarop het contract tussen Willy van der Heide en Stenvert was ondertekend: 19 mei 1949. Ik schrok zelf ook op van het belletje dat meteen begon te rinkelen; de bijeenkomst in Amersfoort was op 19 mei 1989 geweest! Op de minuut af 40 jaar na dato dus. Erg gevat dat Hans en Ton Kleppe juist deze datum gekozen hadden voor het door hen georganiseerde evenement. Niet lang daarna belde ik met Bas Parson en besprak dit historische feit. Bedachtzaam liet hij deze echter weten dat hij twijfelde of die 19e mei inderdaad zo bewust gekozen was. Dan moet je uiteraard wel even naar adem happen; Bas - een rustige, maar vooral nuchtere man - liet zijn oog vallen op de volgende redenering:

‘Wanneer Ton en Hans inderdaad die 19e mei 1989 bewust gekozen zouden hebben omdat precies 40 jaar geleden het contract getekend was, dan hadden zij dat wel aangegeven in hun uitnodiging. Dat was niet het geval; ook tijdens de bijeenkomst hebben zij dit niet onder de aandacht gebracht door er heel even bij stil te staan. De gebroeders Kleppe kennende, zouden zij dit beslist gedaan hebben als ze het geweten hadden. Vandaar dus mijn twijfels.’

Dat was uiteraard een logische argumentatie waar niet zo snel een speld tussen te krijgen was. Uiteindelijk was het Ton die de droom doorprikte. Zijn verbaasde, mogelijk zelfs enigszins onthutste reactie verried meteen dat Bas het bij het juiste eind had gehad. Ton Kleppe:

‘Zoals je weet waren Hans en ik al lang van tevoren bezig met het organiseren van die bijeenkomst. Een datum prikken lijkt doodeenvoudig; we moesten echter met een aantal dingen rekening houden. Veel genodigden zouden van ver komen; om maar wat te noemen: Amsterdam, Den Haag, Zwolle en Enschede. Zodoende waren we al tot de overtuiging gekomen dat het in ieder geval een dag diende te zijn waarvan je redelijkerwijs kon verwachten dat het mooi weer zou zijn. Je denkt dan uiteraard aan de zomer. Ook hier zaten nog haken en ogen aan, want dan zit je immers met de vakanties. De maand mei voldeed aan alle voorwaarden; dat we kozen voor een vrijdagmiddag mag voor de hand liggen: het is de meest aantrekkelijke middag om vrij te nemen. Na enig schrappen bleef de 19e mei als enige mogelijkheid over. We hebben die datum dus beslist niet bewust gekozen; we wisten toen niet eens van die 19e mei 1949 af!’

Willy van der Heide heeft in een van zijn publicaties ooit eens opgemerkt dat er zelfs in de grootste chaos nog een systeem te bespeuren is, wat in het Engels zo treffend ‘There is method in the madness’ genoemd wordt. Een stelling waar ik aanvankelijk als een vreemde tegen aankeek.

Intussen was ik in Humbeek geweest. Ik nam er de foto’s die in mijn eerste boek voorkomen en probeerde hier en daar wat aan de weet te komen over de MAIA en de smederij. Niemand kon zich iets herinneren. Wat men mij wel wist te vertellen, was waar de Rijkswacht gevestigd was geweest en waar zich de limonadefabriek had bevonden (de eigenaar hiervan wordt in het verhaal over de MAIA even ten tonele gevoerd). Voor de liefhebbers: zie afbeelding 3 in *Het verschijnsel*; het tweede pand van rechts (met de lage witte gevel) was in 1951 inderdaad een limonadefabriek.

Augustus 1990 werd een maand waarin ik enorm veel informatie zou vergaren. Om te beginnen was het probleem rondom Een woestijn raakt zoek ineens geen probleem meer. Op een stralende zaterdagavond belde ik aan bij het huis getoond op afbeelding 1 in *Het verschijnsel*. Aan de vrouw die opendeed vroeg ik of ik een paar foto’s van het huis mocht nemen. Ze verklaarde dat dat op zich niet verboden was, maar was uiteraard wel zeer nieuwsgierig naar het hoe en waarom. Ik legde het haar uiterloops kwamen eveneens de twee door mij gezochte boeken ter sprake. Toen herinnerde zij zich een vrouw wiens ouders Willy van der Heide hadden gekend. De vrouw woonde nog steeds in Bilthoven;

ik kreeg haar adres en zette een paar dagen later opnieuw mijn recherchehoed op. Zij bevestigde hetgeen ik reeds wist; ze was nog een klein meisje geweest in de tijd dat Willy van der Heide af en toe bij haar ouders op visite kwam. Na enig zoeken haalde zij iets te voorschijn waarover ze opmerkte dat haar ouders het nog van Willy van der Heide hadden gekregen. U ruikt het al - daar was ie dan: *Een woestijn raakt zoek*. Ik mocht het lenen om te kopiëren. Enige dagen daarna kreeg ik een telefoontje van de heer Schilper

Café 'De Vergulde Vos', beschreven in 'De smokkelvaart van de MAIA.' Foto uit zomer '87. Het interieur ademde toen nog volop de sfeer van lang vervlogen tijden.

oort. In mei 1990 had ik hem een brief gestuurd waarin ik had laten weten hem enige vragen te willen stellen over *De smokkelvaart van de MAIA* en de delen 25 en 26 uit de Bob Eversserie, aangezien hij deze verhalen figureerde. Nu kwam de maand mei bijzonder slecht uit, zo had hij mij vrij snel laten weten, omdat die maand juist in het teken stond van het 45-jarige jubileum van The Dutch Swing College Band. (De lezer zal zich nog herinneren dat de heer Schilperoort deze band op 5 mei 1945 had opgericht.) Door dit jubileum was agenda voor mei, juni en juli overvol tot de nok toe gevuld tournees.

In het telefoongesprek van augustus 1990 gaf hij aan nu wat ruimer in zijn tijd te zitten, zodat we een datum konden prikken. Het lot wees 17 augustus aan, een historische datum.

In het voorwoord van *De smokkelvaart van de MAIA* had Willy van der Heide opgemerkt dat de foto's hierin achteraf genomen waren aan boord van de mijnenveger *Volkerak*, omdat het manuscript met de oorspronkelijke opnamen 'op mysterieuze wijze aan boord was verdwenen.' Ik vond het een merkwaardig verhaal, maar zocht er verder niets achter. Dat er echter enige bijzondere dingen aan de hand waren met *De smokkelvaart van de MAIA* zou later blijken. Wel was mij duidelijk dat ik van de heer Schilperoort over dit onderwerp bijzonder interessante dingen uit eerste hand zou kunnen vernemen. Een gedeelte van de door hem vertelde anekdotes zijn opgetekend in *Het verschijnsel*. Niet echter over de heisa rond de *MAIA*. De heer Schilperoort wist het volgende uit zijn geheugen op te

diepen:

'Bij dat hele avontuur, over de aankoop van de MAIA en het spektakel dat daarop volgde, ben ik nooit aanwezig geweest. Alle gebeurtenissen die hij beschrijft in dat boekje hebben zich echter in grote lijnen daadwerkelijk zo afgespeeld.'

Toen de heer Schilperoort mijn verbaasde reactie zag, glimlachte hij en ging verder:

'Willy van der Heide had later een fikse ruzie gekregen met de persoon, die hem in werkelijkheid vergezeld had tijdens de vaart van België naar Holland. Waar die ruzie precies over ging, weet ik niet. Wat ik wel weet is dat het een reden voor hem was om de persoon in kwestie uit het verhaal te verwijderen en iemand anders voor hem in de plaats te zetten. Die andere persoon was ik. Niet lang daarna kwam Willy van der Heide opgewonden bij mij op bezoek met de mededeling dat de Panorama het verhaal over de MAIA wilde opnemen in de vorm van een feuilleton; alleen.... de redactie wilde graag wat fotomateriaal hebben. Van der Heide vroeg mij of ik hier iets op wist.'

'Nu werkte ik in die dagen bij Fokker¹ en iedere dag kwam ik langs een locatie waar oude schepen lagen die gesloopt zouden worden. Ik had gezien dat daar eveneens een oude mijnenveger lag.'

'Zo kon het gebeuren dat kort daarop aldaar de foto's zijn genomen zoals u ze aantreft in het boekje over de MAIA.'

Dit vertelde de heer Schilperoort mij op een stralende dag in augustus 1990. Het is de enige keer geweest dat ik hem in levende lijve ontmoet heb; eerder had ik enkele keren telefonisch contact met hem gehad. Toen ik hem bij mijn vertrek hartelijk bedankte voor de tijd die hij mij had gegund, wuifde hij mijn beschroomdheid resoluut weg en zei dat hij het erg gezellig had gevonden.

Het relaas van de heer Schilperoort vond ik zo interessant dat ik meer te weten wilde komen over andere gebeurtenissen beschreven in *De smokkelvaart van de MAIA*. Vandaar dat ik een paar dagen na dit gesprek een brief heb geschreven aan de Rijkswacht van een plaatsje in de buurt van Humbeek.

Onder meer ter illustratie van het onderzoeksproces citeer ik hier een relevant fragment uit de brief: *'Rondom het weghalen van de MAIA schijnen zich enige taferelen te hebben afgespeeld, waarbij de Rijkswacht heeft moeten assisteren. Van der Heide had namelijk met de smid van Humbeek onenigheid gekregen; de oorzaak van die onenigheid was een rekening die de smid betaald wilde zien. Hij had namelijk*

1 De heer Schilperoort was van 1955 tot 1959 vliegtuigbouwkundig ingenieur bij Fokker, waar hij zich bezighield met de veiligheid van vliegtuigen. Op dit moment vliegen er nog steeds toestellen rond van het type Fokker Friendship, waarin voorzieningen zijn terug te vinden die mede het produkt zijn van zijn inspanningen.

enige reparatiewerkzaamheden verricht aan de MAIA.'

Nog geen week later ontving ik een brief geschreven door een wachtmeester van de Rijkswacht. Hij schreef mij dat zijn schoonvader in die tijd in Humbeek had gewoond. Via hem had de wachtmeester in contact weten te komen met de enige nog in leven zijnde zoon van de smid, die op dat moment 70 jaar oud was, maar zich de MAIA en Willy van der Heide nog goed kon herinneren. Hij liet het volgende weten:

'De eerste eigenaar van de MAIA was een gepensioneerde officier van het Nederlandse leger, vermoedelijk een oudgediende te Indië. Hij had de bijnaam 'de ouwe taaie'; hoe hij in werkelijkheid heette, weet niemand meer.' *'Mijn vader heeft inderdaad reparatiewerkzaamheden uitgevoerd aan de MAIA, in opdracht van 'de ouwe taaie'. Na de verkoop van de MAIA bleef er nog een schuld aan mijn vader openstaan; met Van der Heide werd afgesproken dat ik, in ruil voor die schuld, de lier van de*

boot af mocht halen. Tussen mijn vader en Van der Heide is, voorzover ik weet, slechts éénmaal persoonlijk contact geweest.'

'De boot vertrok echter, met de lier nog aan boord. Ik heb toen alsnog - bij 't Sas van Wintham - de lier van de boot gehaald; dit geschiedde zonder moeilijkheden. Er zijn nooit problemen geweest rondom de MAIA; evenmin is er ruzie geweest tussen mijn vader en Van der Heide. Verder kan ik mij niet herinneren dat er ooit tussenkomst is geweest van de Rijkswacht.'

Tot zover deze uiteenzetting. De wachtmeester verklaarde mij aanvullend dat dit helaas niet meer te controleren was aan de hand van de archieven van de Rijkswacht, aangezien die slechts voor een periode van 20 jaar worden bijgehouden.

Een ieder die in Humbeek gaat kijken bij het kanaal, zal ontdekken dat daar - in tegenstelling tot de feiten uit deel 28 een brug aanwezig is die tussen vier betonnen torens van ca. 50 meter hoog, rechtstandig opgetrokken kan worden. Wat de brug aangaat, wist een ingezetene van Humbeek mij te vertellen dat de oude brug van Humbeek in de oorlog verwoest werd door een bombardement. Daarna is er op een gegeven moment een veerpont gekomen. Rond 1966 is begonnen aan de bouw van de huidige brug, die in 1968 in gebruik is genomen.

Alles bij elkaar zal het duidelijk zijn: Willy van der Heide, die op de lagere school reeds bij zijn klasgenootjes geliefd was door zijn schilderachtige opstellen en die door hen 'de fantast' werd genoemd, had in *De smokkelvaart van de MAIA* eveneens de nodige fantasie gebruikt bij het verwoorden van de gebeurtenissen. In dit kader is het wellicht interessant te verwijzen naar een artikel, getiteld 'Het kan me allemaal geen moer schelen, als ik me maar te barsten kan lachen' uit dagblad Tubantia van 8-6-1978 van de hand van Peter de Zwaan. Hierin vertelt Willy van der Heide o.a. iets over zijn boek *Toen ik een nieuw leven ging beginnen*, waaraan hij op dat moment de laatste hand legde. Een andere mededeling die hij doet, heeft te maken met zijn manier van werken. Tussen de regels door verwijst hij met een knipoog naar de Bob Eversserie. Hij merkt op:

'De meeste avonturen, of delen ervan, zijn waar gebeurd. Ik heb ze niet beleefd, maar andere kroeglopers wel. Ik heb ze gewoon opgeschreven.'

Om deze wonderlijke uitspraak toe te lichten, moet ik opmerken dat Willy van der Heide een ware levensgenieter was en met grote regelmaat wel in het een of andere café te vinden was. Willy van der Heide laat weten dat je juist in de kroeg de meest gekke en bizarre anekdotes kunt horen. Hoe simpel dit werkt, beschrijft hij als volgt:

'Wil je iets weten over dynamiet? Ga naar de kroeg; vroeg of laat tref je er iemand die je alles over dynamiet kan vertellen.'

Wie een concreet voorbeeld van deze aanpak wil zien, kan ik aanraden er de bladzijden 152 t/m 159 uit de pocket *Meesterstunt in Mexico* op na te slaan.

Tot zover dit uitstapje, nu terug naar de hoofdlijn: Na enige maanden niet aflatende arbeid, het is intussen december 1990, naderde *Het verschijnsel Bob Evers* zijn voltooiing. Er waren nog twee zaken die mij een doorn in het oog waren. Het eerste betrof uiteraard het boek *De geheimzinnige schat*. Juist omdat ik op zo'n wonderlijke wijze aan *Een woestijn raakt zoek* was gekomen, irriteerde me het mateloos dat ik dat *ene* en *laatste* boek maar niet boven water kon krijgen. Als dat maar niets met die door de smid geconfisqueerde lier te maken had! Of zou er toch ergens in de oceaan een fles ronddobberen met een gerafelde plattegrond?

Voor zover mogelijk had ik het hoofdstuk 'De wortels van diverse Bob Evers verhalen' vast geschreven. Ik hield er rekening mee dat ik dit onvoltooide hoofdstuk terzijde zou moeten leggen om aan een supplement te beginnen zodra simsalabim *De geheimzinnige schat* had prijs gegeven. Iets anders wat mij dwars zat, hield verband met het interview dat Pamela Koevoets had gemaakt met Willy van der Heide en dat was uitgezonden in het VARA-radioprogramma 'De jaren '50..... en

verder?’ Het was mijn grote wens dit in zijn geheel te kunnen weergeven in *Het verschijnsel*. Vandaar dat ik in januari 1991 een brief schreef naar de VARA met het verzoek om in hun programma ‘Voor wie niet kijken wil’ een oproep te mogen plaatsen. Het hoe en waarom lichtte ik toe. Daar deze zelfde VARA ooit het door mij gezochte interview had uitgezonden, speelde de gedachte door mijn achterhoofd dat ze wellicht in het eigen archief zouden gaan. Wat ze ook deden. Helaas bleek de volledige serie ‘De jaren ‘50.. en verder?’ al jaren geleden gewist te zijn.

Wèl mocht ik een telefonische advertentie plaatsen, hetgeen de bal rondom *Het verschijnsel Bob Evers* al flink aan het rollen bracht. Dat was op donderdagavond 7 februari 1991. Mijn oproep was gericht aan de radiofanaten onder de luisteraars die mogelijk indertijd het interview opgenomen en het bewaard hadden. Tijdens deze gelegenheid werd er uiteraard gesproken over mijn manuscript. Het interview heb ik nooit meer compleet kunnen krijgen. Wel kreeg ik veel reacties van Bob Evers liefhebbers die mijn initiatief toejuichten en mij van zoveel nieuwe informatie voorzagen, dat ik besloot het grotendeels voltooide manuscript te herschrijven om alles te kunnen verwerken. En of dit niet genoeg was, kreeg ik niet lang daarna een telefoontje van de VARA waarin mij gevraagd werd of ik er zin in had een keer te gast te zijn in de studio. ‘U kunt zo leuk over Willy van der Heide vertellen,’ liet een vriendelijke vrouwstem weten.

Uiteraard was ik daar wel voor te porren, zodat ik niet lang daarna - op 21 februari 1991 - bij de VARA-radio achter de microfoon zat. Karel van Hoof leidde het gesprek in en deed ook het interview. Hier de integrale weergave:

KvH: ‘Even een raadseltje: ik zeg Arie Roos en Jan Prins en welke naam voegt u dan toe?... Bob Evers, heel goed; de drie helden van een lange reeks avonturenromans voor de jeugd. Het eerste deel van de Bob Eversserie kwam al uit in 1949 en het laatste deel is in augustus vorig jaar verschenen. (Mind you: interview uit 1991, *JB*). Twee weken geleden hadden we in de rubriek uitroeptekens contact met iemand die alles van de Bob Eversserie en haar geestelijke vader Willy van der Heide afweet, te weten John Beringen. Hij vertelde dat hij zelfs een manuscript had geschreven met de titel ‘Het verschijnsel Bob Evers’ en ik vroeg hem of hij het me wilde opsturen. Dat heeft hij gedaan en dat ligt nu voor me; het is tientallen pagina’s dik en John Beringen zit naast me. Goedenavond, John.’

JB: ‘Goedenavond.’

KvH: ‘Meneer Beringen, u deed toen een oproep; u wilde het interview hebben dat in 1974 werd uitgezonden met de schrijver Willy van der Heide. Helaas hebben wij dat niet weten te bemachtigen voor u; heeft u nog wel andere reacties gehad?’

JB: ‘Ja, ik heb nog een aantal reacties gehad van mensen die hem gekend hebben en die hebben wat leuke informatie toegevoegd, met als consequentie dat ik opnieuw aan de gang moet met het manuscript.’

KvH: ‘U moet dus de hele zaak gaan herschrijven?’

JB: ‘Ja, maar dat is leuk om te doen hoor.’

KvH: ‘Jaja, hoe lang bent u met het manuscript bezig geweest?’

JB: 'Eh, ik heb het in de vrije uurtjes gedaan, maar als ik het vertaal in werkweken van 40 uur, dan zou ik zeggen: zes weken.'

KvH: 'Dat valt nog erg mee, want er zit ook nog een heel encyclopedisch gedeelte bij met allemaal namen en uitzoekwerk van welke naam in welk boek voorkomt en wat voor rol zo iemand gespeeld heeft.'

JB: 'Ja, maar *dat* ging razendsnel, want ik had per boekje ongeveer drie uur nodig; dus als je dat uitrekent, dan kom je op 36 delen oftewel 108 uur. Maar het overige was nog leuker om te doen natuurlijk.'

KvH: 'Dat snap ik; zijn er nou meer mensen zoals u die zich volledig hebben verdiept in Bob Evers?'

JB: 'Dat zijn er heel veel, want ik heb zelfs hele andere leuke reacties gekregen. In eerste instantie ben ik uiteraard uitsluitend binnenshuis aan het werk geweest, maar op zeker moment ging ik ook op onderzoek uit. Op dat moment lekt er natuurlijk wat uit en dan krijg je toch reacties van wildvreemde mensen die meteen al vragen: 'Dat boek, wanneer komt dat uit? Want dan koop ik het gelijk'; en dan hebben ze nog geen letter gelezen. Dus zo hoog ligt die interesse.'

KvH: 'Er is zelfs een soort genootschap geweest, hè?'

JB: 'Ja, dat is er nog.'

KvH: 'Nog steeds?'

JB: 'Het is nooit officieel opgeheven, maar het is stilgelegd eigenlijk.'

KvH: 'Wat *deed* dat genootschap?'

JB: 'Een van de doelstellingen was het bestuderen van de Bob Eversserie; en daar kon je dan een examen voor afleggen.'

KvH: 'Voor dat je lid werd?'

JB: 'Ja; en dat ging op heel ludieke wijze. Dat ging geheel à la Bob Evers. Er werd een afspraak gemaakt; je werd dan opgehaald door een auto. Vervolgens werd je geblinddoekt en naar een bepaald locatie vervoerd; daar werden je een aantal examenvragen gesteld en je mocht dan één boek naar keuze naar voren brengen waaruit dan meer specifieke vragen werden gesteld.'

KvH: 'Dus een schriftelijk én mondeling examen ineen?'

JB: 'Precies; het grappige is dat Willy van der Heide op zekere dag zei: "Dat examen wil ik ook wel

eens afleggen.” Het resultaat: hij
zakte als een baksteen.’

KvH: ‘Maar hij is toch wel erelid geworden van dat genootschap neem ik aan?’

JB: ‘Ja, hij stapte er overigens reuze makkelijk overheen; tenslotte was hij immers de geestelijke vader van het hele gebeuren.’

KvH: ‘Heeft u enig idee hoeveel mensen lid zijn van dat genootschap?’

JB: ‘Nou, ik weet wel dat het bestuur bestaat uit vijf personen; maar ik heb geen idee hoeveel examen er indertijd zijn afgenomen.’

KvH: ‘Die Bob Eversboeken waren van meet af aan populair; kunt u dat illustreren?’

JB: ‘Ja, het was namelijk zo dat die boeken niet verschenen in de officiële bibliotheken omdat er van het begin af werd gefronst over die serie. Dat kwam omdat die jongens zich niet gedroegen zoals het 16-, 17-jarige jongens betaamde in die tijd, want ze reisden de hele wereldbol af. Het waren eigenlijk een soort van nozems; zo betitelde men ze althans.’

KvH: ‘En ze gingen geld verdienen; soms ging het zelfs om hele grote bedragen.’

JB: ‘Ja, en er waren schietpartijen waar doden bij vielen.’

KvH: ‘Wat dat aangaat kan ik me voorstellen dat opvoeders in die tijd bij zichzelf dachten: “Is dat nu de meest geschikte lectuur voor mijn kinderen?”. Maar toch... de kinderen verslonden het.’

JB: ‘Desondanks waren er bibliotheken die deze boeken *wel* opnamen in hun bestand, maar daar hadden die mensen al gauw spijt van want die boeken brachten een heel chaotisch effect teweeg omdat men wachtlijsten moest aanleggen, zuiver en alleen omdat iedereen tegelijk die boeken wilde lezen.’

KvH: ‘En dat veroorzaakte dus veel ellende. Zeg, voor de mensen die niet weten waar we het over hebben - ik kan me het bijna niet voorstellen - geef nou eens een korte karakterisering van die drie figuren, om te beginnen Arie Roos: wat voor type is dat nou?’

JB: ‘Arie Roos is de denker van het drietal, wiens denkvermogen zijn eetlust evenaart.’

KvH: ‘Hij was ook heel dik en had rode haren, kan ik mij herinneren.’

JB: ‘Ja, iemand heeft eens geschreven dat Arie Roos de perfecte vriend is, maar niet de perfecte figuur om te *zijn*.’

KvH: ‘Maar hij had geen last van die dikte, hè?’

JB: ‘Nee, hij had kennelijk ook een hele dikke huid.’

KvH: 'En dan Jan Prins.'

JB: 'Jan Prins is iemand die heel erg op de centen is; soms op het ziekelijke af.'

KvH: 'En een zeurpiet.'

JB: 'Een Pietje precies ook.'

KvH: 'Hij kwam dus ook vaak in conflict met Arie Roos.'

JB: 'O ja, die twee liggen regelmatig met elkaar overhoop.'

KvH: 'Water en vuur; maar toch trokken ze met elkaar op. Bob Evers?'

JB: 'Dat was dus de typische Amerikaan die het op een gegeven moment presteerde om te vragen of nu in Hilversum 1 of in Hilversum 2 waren. Die wist niks van Europa af, laat staan, zoals blijkt, van Nederland. Maar die drie karakters bij elkaar zorgen constant voor een leuke wisselwerking.'

KvH: 'Zeggen die karakters nou iets over de *maker* van de serie, over Willy van der Heide?'

JB: 'Jaja, Willy van der Heide heeft ooit eens verklaard dat hij zichzelf het meest heeft geïdentificeerd met Arie Roos. En dat klopt wel zo'n beetje gezien zijn vindingrijkheid. Willy van der Heide was zelf ook een enorme levensgenieter. In andere buien had hij echter ook iets weg van Jan Prins.'

KvH: 'Was Willy van der Heide een gemakkelijk mens?'

JB: 'Eh... ja; voor de buitenwereld was hij chaotisch, maar van binnen scheen het toch wel een man te zijn geweest die alles voortdurend op een rijtje en onder controle had.'

KvH: 'Jaja; hij heeft op een gegeven moment een ontzettende ruzie gehad met zijn uitgever, is het niet?'

JB: 'Klopt; dat is begonnen naar aanleiding van de afkoop van de publicatierechten in 1965 en dat vond zijn hoogtepunt in '68/'69.'

KvH: 'En dat is ook de reden dat er een tijdlang geen Bob Eversboeken zijn verschenen?'

JB: 'Ja.'

KvH: 'Wanneer zijn er toen weer nieuwe Bob Eversboeken verschenen?'

JB: 'Toen heeft Willy van der Heide - en dat zal zijn geweest in 1977/'78 - twee illegale Bob Everstitels op de markt gebracht via een andere uitgever. Dit terwijl de nieuwe titels feitelijk —
thuishoorden bij de uitgever met wie hij zo'n ruzie had gehad, simpelweg omdat 'Bob Evers' een
handelsmerk was van de oude uitgever.'

KvH: 'Twee illegale boeken en daarna weer niks.'

JB: 'Toen overleed hij uiteindelijk en al die tijd - dan spreken we over de periode 1965 tot 1985 - wa
deel 33 half voltooid; dat lag in de kluis. Dat boek was in een soort van patstelling terechtgekomen,
want enerzijds mocht Willy van der Heide het contractueel niet elders laten uitbrengen en anderzijds
kon de uitgever ook geen kant op.'

KvH: 'Nee, want dat moest afgemaakt worden en daar had Willy van der Heide weer geen zin in. Na
zijn dood is dat boek alsnog afgemaakt en ook nog een tweede boek dat *toen* onvoltooid was; door wi
is dat gebeurd?'

JB: 'Peter de Zwaan deed dat. En het mooie is dat zich zowel in deel 33 als deel 36 het punt bevindt
waarop Willy van der Heide ophoudt en Peter de Zwaan begint. Maar hoe ik ook heb zitten studeren:
ik heb niet kunnen vaststellen waar dat is.'

KvH: 'Zelfs zo'n kenner als u kunt dat niet onderscheiden; dat is een compliment aan de nieuwe
schrijver, lijkt me.'

JB: 'Ja, dat is het zeker!'

KvH: 'En toen heeft de uitgever besloten dat de serie ook maar moest worden voortgezet door hem?'

JB: 'Ja, met een frequentie van één boekje per jaar.'

KvH: 'En dat is inmiddels gebeurd; afgelopen zomer is er dus een nieuw deel uitgekomen.'

JB: 'Inderdaad, dat is toen in zijn geheel door Peter de Zwaan geschreven en dat was natuurlijk een
kritiek punt omdat daar niet meer de hand van Willy van der Heide in zat, maar nu is wel meer de
hand van Willy van der Heide in zat, maar nu is wel plussers blijken de draad weer op te pakken nu e
weer nieuwe delen verschijnen.'

KvH: 'Leuk; zitten er nog andere autobiografische elementen in die boeken van Willy van der Heide?
Die karakters zeggen al iets over Willy van der Heide, maar zijn er nog meer punten te vinden?'

JB: 'Ja, heel veel locaties waar hijzelf gewoond heeft, worden betrokken in de serie en ook personen
die ten tonele worden gevoerd blijken in werkelijkheid te bestaan of bestaan te hebben.'

KvH: 'Ik moest meteen al denken aan Peter Schilperoort; die speelt een rol in een van de boeken.'

JB: 'Dat klopt; dat betreft *Stampij om een schuiftrumpet* en *Een vliegtuigsmokkel met verrassingen*.

KvH: 'Twee boeken zelfs; kende Willy van der Heide Peter Schilperoort?'

JB: 'Ja, dat waren hele goede vrienden van elkaar.'

KvH: 'En dat deed hij vaker, mensen uit zijn omgeving opnemen in de verhalen?'

JB: 'Ja, maar niet zo uitgebreid als dat met Peter Schilperoort is gebeurd.'

KvH: 'De boeken zijn nu nog heel populair; ik zat deze week uw manuscript in de trein te lezen en een meisje van een jaar of 17 zat tegenover me; ze stootte haar vriendje aan en fluisterde tegen hem: "Dat gaat over Bob Evers," wijzend op uw manuscript. Dat vond ik buitengewoon; ze vertelde dat ze die verhalen nog steeds leest en dat ze een groot fan was van de serie. Die boeken zijn kennelijk niet verouderd; zullen we ze over tien of twintig jaar nog steeds aan onze kinderen kunnen laten lezen?'

JB: 'Ik denk het wel, want het *enige* - en dat heeft Willy van der Heide ook al aangegeven - waar de cynicus aanstoot aan zal nemen is het feit dat de jongens niet of nauwelijks ouder worden, maar de liefhebber ziet dat door de vingers.'

KvH: 'Maar dat geldt voor elke strip en iedere serie.'

JB: 'Anders krijg je zo'n trieste streekroman als het op een gegeven moment echt *ophoudt*.'

KvH: 'En dan worden ze op een gegeven moment tachtig en dan kunnen ze niks meer.'

JB: 'En dan is het afgelopen.'

KvH: 'Nee, dat zou een beetje een sneu einde zijn; maar *waarin* zit het hem nou dat die boeken nog steeds spannend zijn voor de jeugd van nu en misschien ook nog wel over tien of twintig jaar *nog* voor de jeugd van dan?'

JB: 'Waarschijnlijk is het toch die tamelijk unieke combinatie van spanning en humor; er valt wat in te beleven. Verder zijn de jongens toch wel een beetje technische onderlegd; er komt veel over autotechniek en scheepvaart in voor.'

KvH: '*Dat* verouderd natuurlijk wel.'

JB: 'Jaa, maar...'

KvH: 'Maar dat hoeft geen ramp te zijn natuurlijk.'

JB: 'Nee, en Willy van der Heide had ook de aardige gewoonte om ergens iets omheen te vertellen. In een van de boeken komt er op een gegeven moment een vrachtwagen vast te zitten met één wiel en iedereen weet dat als één aangedreven wiel op een vaste ondergrond staat en het andere wiel staat op een zachte ondergrond, dan zal het wiel in de zachte ondergrond dubbel zo hard gaan draaien. Dat komt door de tandwielknobbel in het midden van de achter-as; oftewel het differentieel. Willy van der Heide legde dat even tussen neus en lippen uit en als je later die hele zaak getekend ziet, dan heeft he

ook geen geheimen meer voor je.'

KvH: ~~'Het tweede deel van uw boek bestaat uit een soort encyclopedie - ik zei het daarstraks al - alle namen die in de boeken voorkomen zijn er in terug te vinden met een korte beschrijving om welk persoon of voorwerp het gaat.'~~

JB: 'Ja.'

KvH: 'Ik ga even uw kennis toetsen.'

JB: 'O jee!'

KvH: 'BORDONI'

JB: 'Eh, ... dat was een Italiaanse bandiet.'

KvH: 'Jaaa?...'

JB: 'Die had te maken met de valse dollars.'

KvH: 'En in welk boek?'

JB: 'Dat is een goeie vraag... deel 12?'

KvH: 'Ja, aan nummers heb ik niks; NAMEN willen we hebben.'

JB: 'O, dat is eh... Een speurtocht door Noord-Afrika, en eh... ja, daar zit je dan met je goeie gedrag..'

KvH: 'Ja, dat is helemaal goed, hoor. Dat heeft inderdaad iets te maken met valsemunten en zo; er staat: een drukkerij in Libië en Bordoni is de contactpersoon tussen een speelgoedfabrikant in Zürich en Libië'. Ik noem er nog één: WALTER KETTERING.'

JB: 'WALTER KETTERING is een chauffeur van het Amerikaanse warenhuis 'The Galleries'; hij speelt een hele ludieke rol overigens.'

KvH: 'En in welk boek?'

JB: 'Vreemd gespuis in een warenhuis.'

KvH: 'Correct; u bent geslaagd.'

JB: 'Ah, keurig.'

KvH: 'Ik dank u hartelijk voor uw komst naar de studio. Misschien komt uw manuscript ooit uit; we wachten het af. En als dat ooit uitkomt dan willen wij dat graag horen en dan laten we het aan onze luisteraars weten.'

De hoeveelheid post die ik na deze tweede uitzending ontving, overtrof iedere verwachting. Uit alle hoeken en gaten van Nederland kwamen brieven binnen van enthousiastelingen die kennelijk de uitzending van 7 februari hadden gemist en die mij weer op bepaalde andere dingen attent maakten. Het bleek zonneklaar dat de radio, ondanks de macht van de video en de televisie, nog druk beluisterd werd. Een leuk detail is dat ik op die bewuste avond veel mensen uit het bad gehaald schijnt te hebben. Vaak werd door brieveschrijvers met veel humor vermeld dat zij door huisgenoten werden gealarmeerd met de mededeling dat er 'iemand op de radio was die het over Bob Evers had', waarop zij haastig een badjas aanschoten en zich druipend naar de huiskamer spoedden, om er vooral 'geen woord van te missen.'

Niet lang daarna kwam mij ter ore dat er een stukje in het blad

Boek- en Strip(ver)wijzer had gestaan. De tekst?

Het verschijnsel Bob Evers

Donderdagavond VARA radio aan: 'Voor wie niet kijken wil' heet het programma. Het was 7 februari j.l. De beller had het over het uitkomen van een zogenaamd overzichtsboek van/over Bob Evers. Welke lezers weten hierover al meer te vertellen. De auteur was namelijk ook nog op zoek naar enige bandopnames waarin de auteur Willy van der Heide was te horen. Wij horen graag.

*Direct belde ik met de redacteur van Boek en Strip(ver)wijzer en vertelde hem hoe een en ander in elkaar stak. In dit gesprek kwam ook nog het boek *De geheimzinnige schat* ter sprake. Als reactie was in het nieuwe nummer van de Boek en Strip(ver)wijzer het volgende artikel te lezen:*

Het verschijnsel Bob Evers

In ons nummer van februari/maart nummer 67 maakten wij melding van het op handen zijnde overzichtsboek van de auteur Willy van der Heide, ps. van Willem Waterman, oftewel de auteur van de klassieke Bob Evers.

Het was de heer John Beringen die ons onlangs belde en de nodige aanvullende informatie kon geven. In de naderende zomermaanden is het de bedoeling dat deze bibliografie uitgebracht gaat worden.

*Oplage en uitgever was nog niet definitief, dus even een pas op de plaats. Door de 2 radio-uitzendingen bij de VARA op donderdagavond bij 'Voor wie niet kijken wil' is er nog voldoende materiaal losgekomen, zodat de uitgavedatum verplaatst is. De heer John Beringen wilde in ieder geval deze informatie nog meenemen. Hij verzocht ons of wij hem konden helpen aan de volgende uitgave: *DE GEHEIMZINNIGE SCHAT*, geschreven onder de naam Willem Waterman, uitgegeven in 1946 door 'De Palm' uit Antwerpen.*

*Wij zijn niet zo rijk, echter wie weet bij onze lezers... Als de uitgave over Willy van der Heide uitkomt vernemen wij dit en geven het dan aan u door. En nu maar afwachten, met name of *DE GEHEIMZINNIGE SCHAT* boven water komt.*

Een buitengewoon vriendelijk gebaar van de Boek en Strip(ver)wijzer, dat wederom reacties tot gevolg had. Dat in de uitzending van de VARA niet gesproken werd over *De geheimzinnige schat* komt doordat men in dat programma principieel geen oproepen voor boeken opneemt - wat absoluut geen onwil is, maar een kwestie van afweten. Er zijn al mogelijkheden genoeg om te (laten) speuren

- [The Philosophy of the Coen Brothers \(The Philosophy of Popular Culture\) book](#)
- [Invitation to Psychology \(5th Edition\) online](#)
- [From the Mouths of Dogs online](#)
- [download The Worst-Case Scenario Survival Handbook: Holidays \(Worst Case Scenario\)](#)
- [The Tyranny of Cliches: How Liberals Cheat in the War of Ideas pdf, azw \(kindle\)](#)

- <http://www.shreesaiexport.com/library/The-Philosophy-of-the-Coen-Brothers--The-Philosophy-of-Popular-Culture-.pdf>
- <http://www.uverp.it/library/Invitation-to-Psychology--5th-Edition-.pdf>
- <http://unpluggedtv.com/lib/Raising-Game-Birds--Storey-s-Country-Wisdom-Bulletin-A-93-.pdf>
- <http://toko-gumilar.com/books/The-Worst-Case-Scenario-Survival-Handbook--Holidays--Worst-Case-Scenario-.pdf>
- <http://www.gateaerospaceforum.com/?library/Sonic-Branding--An-Introduction.pdf>